

26.10.2023

Eduskunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta

ASIA: U 57/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maaperän seurannasta ja kestokyvystä (maaperän seuranta koskeva laki)

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund kiittää lausuntomahdollisuudesta koskien EU-komission direktiivi-esityksestä maaperän seurannasta ja kestokyvystä.

- SLC yhtyy myös siihen huoleen, jota tuodaan esille esityksessä koskien maaperän kuntoa ja miten maaperän kuntoa voidaan säilyttää ja parantaa. Hyvin voiva maaperä on sekä maataloustuottajan että metsänomistajan peruslähtökohdat näiden elinkeinojen toiminnassa. Suomessa on pitkään ollut kireä linja, että maatalousmaata ei saastuteta raskasmetalleilla ja tähän liittyy myös Suomen ilmasto-olosuhteet ja maaperän muodostuksen liittyvät seikat.
- SLC katsoo, että maaperän riskiluokituksessa ja indikaattorien osalta pitää huomioida jäsenmaiden lähtökohdat. Jokaisen maan tulisi itse pystyä arvioimaan ja asettamaan ne raja-arvot, jotka jatkossa turvaa maaperän kuntoa. Yleinen tavoite EU-tasolla rajoitteineen ja yleisillä indikaattoreilla voi johtaa tilanteisiin, jotka voivat rajoittaa maatalousmaan ja metsämaan käyttöä. Direktiivin tavoite ei voi olla, että maanomistajan maankäyttöä rajoitetaan eikä voi johtaa siihen, että maata epäsuoranaisesti suojellaan.
- Eri maaperätoimenpiteitä on tarkoitus rahoittaa eri EU rahoitusohjelmien kautta. Luultavasti maatalouden osalta EU:n maatalousbudjetti on tässä yksi rahoituslähde. SLC haluaa alleviivata, että EU:n maatalousbudjetti on jo alimitoitettu verrattuna niihin erilaisiin tavoitteisiin, jota on asetettu nykyisissä CAP-suunnitelmissa.
- SLC toivoo, että LUKE voi nopeasti tehdä tieteellisen arvioinnin direktiivin vaikutuksista Suomen olosuhteissa.

- SLC toivoo, että maatalouskäytänteiden osalta keskustellaan sellaisista toimenpiteistä, jota Suomen olosuhteissa on järkevää käyttää ja kustannustehokkaita. SLC toivoo myös että komission valtaa delegoitujen säädösten kautta myös rajoitetaan.
- Muutokset maaperässä ovat yleensä hitaita ja riippuvat maaperän kemiallisesta ja fysikaalisesta tilasta ja myös siitä, miten biologia vaikuttaa maaperän prosesseihin. Tämä takia olisi tärkeätä, että seurannan ja seuraamusten osalta ei laadita liian yksityiskohtaisia ja suhteettomia järjestelmiä.
- Viimeksi SLC haluaa alleviivata maanomistajan omistajasuojaa ja myös kerättyjen tietojen yksityissuojaa.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback, toiminnanjohtaja